

Služebníci radosti a pokoje

Kázání na pouti za vlastní posvěcení kněží a za nová jáhenská a kněžská povolání, Doksany, kostel Narození Panny Marie 10. října 2024 v 10 hodin.

1. čtení: 1 Kor 3, 9-17

Žalm: 118,2-4.22-24.25-27a

Evangelium: Lk 10,1-9

Milí spolubratři, jáhnové a kněží,

děkuji Vám, že jste připutovali sem do Doksan. Naše první pouť za vlastní posvěcení a za nová kněžská a jáhenská povolání pro naši diecézi má být současně dobou modliteb za naše potřeby, ale také dobou spočinutí u Pánových nohou. Podobně jako Marie, Lazarova sestra, mu chceme naslouchat (Lk 10,39.42), podobně jako učedník, kterého Ježíš miloval, chceme ležet na jeho prsou, slyšet tep jeho srdce a ostatním zvěstovat to, co jsme zaslechli (Jan 13,23-26).

Současná doba je pro nás pro všechny velmi náročná. Ze všech stran se na nás valí různé požadavky, které nejsme v tom tempu schopni ani plně pochopit, natož abychom jim dostáli. Velmi těžké je také pochopit, jak palčivé tyto požadavky a volání jsou. Někdy se ukazuje, že něco, co se jen tak nesměle hlásilo o slovo, má obrovskou důležitost a nesmírné důsledky, zatímco to, co se agresivně dožadovalo naší pozornosti, za tuto pozornost vůbec nestálo.

Pro nás kněze a jáhny přináší současná doba ještě další výzvy. Zvláště v takových diecézích, jako je ta naše, volá o naši pozornost dávná krásná struktura duchovní správy, která ovšem ve skutečnosti živoří. Na druhé straně přicházejí nové výzvy a my už na ně nemáme dostatek sil nebo je ani jako výzvy nepostřehneme. Požadavky na naši službu jsou nevyrovnané: na jedné straně máme zvláště o nedělích a svátcích tolik práce, že ji nemůžeme stihnout, na straně druhé trpíme ve všedních dnech často naprostým nedostatkem zájmu jak o naši službu, tak o nás samotné. A kolem číhá mnoho takzvaných řešení, která ovšem přinášejí jen další a další problémy: koníčky neslučitelné s naší službou, nedovolené vztahy, alkohol.

Jak si v takovémto světě poradit? Jak být v takových podmínkách naší služby šťastnými? Jak žít radost ze svého povolání? Jak být inspirací a příkladem pro ty, kteří by mohli být Pánem také povolání?

Možná vidím věci příliš v divokých barvách a tvarech, ale jsem přesvědčen, že musíme hledat rezervy tam, kde bychom je mohli mít. K těmto rezervám patří určitě i prostor v našem duchovním životě. Ten by mohl být vždy intenzivnější, více zakořeněný v Kristu. Mohli bychom si více

uvědomovat, že jsme povoláni ke spolupráci na díle, které nemá v tomto světě obdoby. A proto jsme tady.

***

V prvním čtení jsme slyšeli Pavlovu vizi církve. Mít vizi církve, chápat církev, umět žít církev, to je jedna z podmínek naší služby, ale současně je to uvažování o našem vlastním domově, zázemí, o prostředí, které nás činí nebo nečiní šťastnými. V první řadě mluví Pavel proti žárlivosti a sporům: ano, i v našich podmínkách, které nelze rozhodně nazvat pohodlnými, nás mohou tyto nepěkné vlastnosti šírat a druhým ztrpčovat život. A přitom si stačí uvědomit, že všichni pracujeme na jednom díle. Je to dílo nikoli naše, ale Kristovo a my jsme jenom těmi, kdo sejí, sázejí, okopávají, hnojí, zalévají. Ale vzrůst dává Bůh. Když se, bratři, dokážeme dívat na církev, na naši místní církev, na naše farnosti, společenství a další jako na Boží dílo, kde každý z nás přispíváme svou trochou do mlýna, pak budeme moci mít všichni radost. A radost je to, co nám často chybí. Radost je to, co často chybí lidem okolo nás, a oni právem čekají, že jim dáme impuls k radosti, důvod k radosti.

Jsme Boží spolupracovníci. Nikdo z nás nepracuje na vlastním, všichni pracujeme na Božím. Nicméně nejsme slepí vykonavatelé příkazů. Pavel přirovnává církev ke stavbě. Základem je Ježíš Kristus, to je jasné, a přece si to musíme stále připomínat. Nestavím na svém, ale na pevném základu kamene, který sice stavitelé zavrhli, ale který se stal kvádrem náročným (Žl 118,22). Pavel sám sebe označuje za zkušeného stavitele, řecky (*architektón*), tedy za toho, který nejen klade další kameny na základy, ale který dává stavbě základní podobu. To jsou ony apoštolské základy. Biskupové jsou nástupci apoštolů. I já jsem nástupcem apoštolů, tedy bych měl být zkušeným stavitelem. Možná je pro vás těžké uvěřit, že jeden z vás je najednou z moci svěcení tím zkušeným stavitelem stane. Nebojte se, i pro mě je těžké tomu uvěřit... A co dál? Dál na tom staví už jiní, každý z nás. Apoštol zde dává v podstatě stavitelům volnou ruku, ale upozorňuje: Každý však, ať se dívá, jak na tom dále staví. (3,10) Naše dílo pak bude vyzkoušeno v ohni. Přežije zlato a vzácné materiály, dříví, seno a sláma shoří (3,12). Chce se tedy po nás, abychom do stavby církve dali to nejcennější, co máme. Co to je? To jsme my sami! Proto se Pavel ptá: Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Bůh? (3,16) Budujeme-li církev, pak stavíme chrám. Ostatně mnohé jazyky mají pro tyto dvě skutečnosti jedno jediné slovo. Je to úkol nadlidský, a přece je s pomocí Boží v našich silách. A alespoň pro mě platí, že když si toto uvědomím, moje služba je pro mě nejen naplňující, ale je čímsi posvátným, co mě v jistém smyslu přesahuje.

***

Evangelium nás upozorňuje na jednoduchou, a přitom velmi důležitou skutečnost v našem životě: jsme povoláni. Toto povolání s sebou nese vyvolení, jako je vyvolení apoštolů, jde tedy v první řadě o to, abychom byli s ním. (Mk 3,13-14). Ale když jsme s ním, a k němu se vracíme, pak nás posílá. Posílá nás na žeň, která je hojná, a kde je málo dělníků. Je to slovo, kterému se až nechce věřit. Možná máme dojem, že jen paběrkujeme, že hojná žeň je už dávno za námi. Jenže my nejsme posláni jen k těm, kdo po nás nějaké služby požadují, ale ke všem. A zde je žeň opravdu tak hojná, že je to nad naše síly. Jsme posláni do prostředí, které může být i nepřátelské, rozhodně však nebude snadné: jako ovce mezi vlky. Naše hlásání má být slovem, ale také postojem. Tím prvním slovem je slovo: Pokoj, pokoj tomuto domu. Ještě jsem asi zcela nedocenil biskupské heslo, které jsem si zvolil, ale v hodnotě pokoje vidím obrovský potenciál. Je to hodnota vskutku Kristova, protože on přichází k nám lidem jako kníže pokoje (Iz 9,5), přináší nám pokoj, který svět nemůže dát (Jan 14,27), zbavuje nás strachu, když nám jako apoštolům za zamčenými dveřmi říká: Pokoj vám (Jan 20,19). Ale také nás posílá, abychom zvěstovali pokoj. Přinést Krista, hlásat evangelium, naplnit své povolání, to není přinést zemětřesení a obrátit životy druhých v trosky. Spíše to znamená zvěstovat, že přišlo Boží království, zasít tuto radostnou zprávu a v pokoji ji nechat růst a její růst podporovat. Je tu setba a žeň. Žeň je v tom, že sklízíme na každém kroku plody Boží milosti, setba v tom, že tato Boží milost je určena k tomu, aby byla znovu zasetá a dále působila v lidech. Zvěstovat, že se přiblížilo Boží království, znamená, že my sami budeme v první řadě věřit, že se přiblížilo, a podle toho se budeme chovat, podle toho budeme jednat a žít. Někdy jedna informace zcela změní perspektivu našeho vidění světa, perspektivu našeho života. Právě zpráva, že se přiblížilo Boží království, je touto převratnou novinou. Druhou skutečností, která mění naši perspektivu, ale měla by měnit vlastně všechno v našem životě a nově to určovat, je fakt, že jsme byli povoláni, ustanoveni a posláni.

A nakonec není od věci připomenout zdánlivou maličkost: učedníci byli posláni po dvou. Dnes je duchovní správa chápána spíše jako záležitost jednotlivce. Je ale více než patrné, že apoštolské společenství je něco, co potřebujeme jako sůl. Nejsme izolovaní dělníci na Pánově žni, každý za sebe, ale pracujeme na společném díle, a měli bychom pracovat společně. Víím, že je to v jistém smyslu komplikace a že to je náročné, ale je to podle mého přesvědčení jediná možnost, jak v dnešním světě přežít, být užitečný, a navíc jak hlásat to, že není dobře člověku samotnému, což je kód, který do nás všech vložil Bůh již při stvoření (Gn 2,18).

***

Milí bratři, děkuji Vám za Vaši službu. Moc bych si přál, kdybychom dnes a tady vykonali pro Boží království to, co je třeba, aby se přiblížilo nejen k nám, ale aby se přibližovalo opravdu ke všem lidem. Na této náročné cestě se, prosím, navzájem podporujme, já jsem připraven Vás podporovat ze všech sil spoléhaje na pomoc Boží. Buďme svědky radosti a nemalomyslněme, vždyť církev je stavba Pánova, naše působiště je žeň Pánova a my sami jsme Pánovi. Kéž u Pána najdeme vždy útočiště, kéž se vždy navzájem podporujeme. Nikdo nesmíme zůstat sami. Jen jako šťastní jáhnové a kněží (samozřejmě spolu se šťastným biskupem) potom budeme moci pomáhat k rozhodnutí těm, které také Pán volá, a nikoli je svým způsobem života odrazovat od toho, aby i oni se dali do služeb Kristu.

Kéž nám dnešní pouť pomůže udělat v této snaze další krok.

† Stanislav Příbyl, biskup litoměřický